

EBI gairės

dėl valdymo organo narių ir pagrindines užduotis atliekančių asmenų tinkamumo eiti pareigas vertinimo

EBI gairės dėl valdymo organo narių ir pagrindines užduotis atliekančių asmenų tinkamumo eiti pareigas vertinimo

Gairių statusas

1. Šiame dokumente pateikiamos gairės, priimtose pagal 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija, iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/78/EB (Europos bankininkystės institucijos (EBI) reglamentas), 16 straipsnį. Pagal EBI reglamento 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos ir finansų įstaigos privalo dėti visas pastangas siekdamos laikytis šių gairių.
2. Gairėse išdėstoma EBI nuomonė dėl tinkamos priežiūros praktikos Europos finansų priežiūros institucijų sistemoje arba dėl to, kaip taikytina Europos Sąjungos teisė konkrečioje srityje. Todėl EBI tikisi, kad visos kompetentingos institucijos ir finansų įstaigos laikysis joms skirtų gairių. Kompetentingos institucijos, kurioms taikomos šios gairės, turėtų jų laikytis atitinkamai jas įtraukdamos į savo priežiūros praktiką (pvz., pakeisti savo teisinį reglamentavimą ar priežiūros procesus), įskaitant kai gairės visų pirma būna skirtos įstaigoms.

Pranešimo reikalavimai

3. Pagal EBI reglamento 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos iki 2013 m. sausio 22 d. privalo EBI pranešti, ar jos laikosi arba ar ketina laikytis šių gairių, arba nurodyti nesilaikymo priežastis. Jei kompetentinga institucija iki nurodyto termino nepateikia jokio pranešimo, EBI nutaria, kad ji gairių nesilaiko. Pranešimus reikėtų siųsti adresu compliance@eba.europa.eu užpildžius šio dokumento 5 skirsnyje pateiktą formą ir pateikus nuorodą EBA/GL/2012/06. Pranešimus turėtų teikti asmenys, turintys įgaliojimus pranešti apie gairių laikymąsi savo kompetentingos institucijos vardu.
4. Pranešimai pagal EBI reglamento 16 straipsnio 3 dalį skelbiami EBI interneto svetainėje.

Turinys

I antraštinė dalis. Dalykas, taikymo sritis ir apibrėžtys	4
II antraštinė dalis. Tinkamumo eiti pareigas vertinimo reikalavimai	5
III antraštinė dalis. Baigiamosios nuostatos ir įgyvendinimas	12
1 priedas. Dokumentai, kuriuos privaloma pateikti pirmą kartą skiriant asmenį į pareigas	13

I antraštinė dalis. Dalykas, taikymo sritis ir apibrėžtys

1. Dalykas

Šiose gairėse nustatyta, kokiais kriterijais turėtų vadovautis ir kokius procesus turėtų taikyti kredito įstaigos ir kompetentingos institucijos vertindamos kredito įstaigos valdymo organų, atliekančių tiek valdymo, tiek priežiūros funkcijas, paskirtų narių ir siūlomų kandidatų į narius tinkamumą eiti pareigas. Gairėse pateikiamos pagrindines užduotis atliekančių asmenų vertinimo nuostatos. Gairėse aprašyti tolesni veiksmai tais atvejais, kai vertinant nustatoma, kad tie asmenys nėra tinkami eiti atitinkamas pareigas.

2. Terminų apibrėžtys

Šiose gairėse vartojamų sąvokų apibrėžtys:

- a) valdymo organas – kredito įstaigos valdymo organas (arba organai), atliekantis priežiūros ir valdymo funkcijas, turintis įgaliojimus priimti galutinius sprendimus ir nustatyti kredito įstaigos strategijas, tikslus bei veiklos kryptį;
- b) priežiūros funkciją atliekantis valdymo organas – valdymo organas, vykdamas priežiūros funkciją ir prižiūrintis bei stebintis, kaip priimami valdymo sprendimai;
- c) narys – siūlomas paskirti arba paskirtas valdymo organo narys;
- d) pagrindines užduotis atliekantys asmenys – svarbias ir įtakingas pareigas einantys kredito įstaigos darbuotojai, kurie nėra jos valdymo organo nariai. Pagrindines užduotis atliekantys asmenys gali būti svarbių veiklos padalinių, veiklos EEE padalinių, trečiojoje šalyse esančių patrunuojamųjų įmonių, pagalbinių ir vidaus kontrolės funkcijų vadovai.

3. Taikymo sritis ir lygis

3.1. Šios gairės skirtos kompetentingoms institucijoms, kredito įstaigoms, apibrėžtomis Direktyvos 2006/48/EB 4 straipsnio 1 dalyje, finansų kontroliuojančiosioms (holdingo) bendrovėms, kaip apibrėžta Direktyvos 2006/48/EB 4 straipsnio 19 dalyje, ir, Direktyvos 2002/87/EB 2 straipsnio 15 dalyje apibrėžtomis mišrią veiklą vykdančioms finansų holdingo bendrovėms, kai jos priklauso finansiniam konglomeratui, kurio pagrindinis veiklos sektorius, kaip apibrėžta Direktyvos 2002/87/EB 3 straipsnio 2 dalyje, yra bankininkystė; visos čia išvardytos įstaigos šiose gairėse vadinamos kredito įstaigomis. Kontroliuojančiųjų (holdingo) bendrovių vaidmuo skiriasi nuo kredito įstaigų, todėl tinkamumo eiti pareigas vertinimo procesą ir kriterijus reikėtų proporcingai taikyti atsižvelgiant į finansų kontroliuojančiosios (holdingo) bendrovės veiklos pobūdį, mastą bei sudėtingumą ir į tai, koks konkretus ryšys sieja valdymo organo narį arba pagrindines užduotis atliekantį asmenį su kredito įstaiga.

3.2. Kredito įstaiga valdymo organo narių tinkamumą eiti pareigas turėtų įvertinti šiais atvejais:

- a) teikdama prašymą jai išduoti kredito įstaigos veiklos leidimą;
- b) kai apie naujus valdymo organo narius yra privaloma pranešti kompetentingoms institucijoms; ir
- c) kai reikia įvertinti skiriamus valdymo organo narius.

3.3. Kredito įstaigos turėtų nustatyti pagrindines užduotis atliekančius asmenis ir įvertinti jų tinkamumą eiti pareigas laikydamosi nustatytos asmenų skyrimo pagrindinėms užduotims atlikti ir šių užduočių perėmimo politikos.

3.4. Kompetentinga institucija valdymo organo nario tinkamumą eiti pareigas turėtų įvertinti šiais atvejais:

- a) gavusi prašymą išduoti kredito įstaigai veiklos leidimą;
- b) gavusi pranešimą arba paraišką dėl naujo valdymo organo nario skyrimo; ir
- c) kai reikia įvertinti paskirtus valdymo organo narius.

II antraštinė dalis. Tinkamumo eiti pareigas vertinimo reikalavimai

I skyrius. Atsakomybė ir bendrieji vertinimo kriterijai

4. Atsakomybė

4.1. Už valdymo organo narių ir pagrindines užduotis atliekančių asmenų pradinio ir tęstinio tinkamumo eiti pareigas vertinimą visų pirma turėtų būti atsakinga kredito įstaiga.

4.2. Jei įsteigtas paskyrimo komitetas ar lygiavertis organas, jis turėtų aktyviai dalyvauti kredito įstaigai nustatant tinkamą valdymo organo narių ir pagrindines užduotis atliekančių asmenų tinkamumo eiti pareigas vertinimo vidaus politiką, už kurią ji yra atsakinga.

5. Bendrieji vertinimo kriterijai

5.1. Vertinant valdymo organo narių ir pagrindines užduotis atliekančių asmenų patirtį reikėtų atsižvelgti į kredito įstaigos veiklos pobūdį, mastą bei sudėtingumą ir su konkrečiomis pareigomis susijusią atsakomybę. Reikalavimai, kiek ir kokios patirties turi turėti valdymo funkciją atliekančio valdymo organo narys, gali skirtis nuo atitinkamų reikalavimų priežiūros funkciją atliekančio valdymo organo nariui.

5.2. Bet kokio pobūdžio, masto ir sudėtingumo veiklą vykdančios kredito įstaigos valdymo organo nariai ir pagrindines užduotis atliekantys asmenys turėtų būti be išlygų nepriekaištingos reputacijos.

5.3. Jei abejojama dėl kurio nors valdymo organo nario arba pagrindines užduotis atliekančio asmens patirties ar nepriekaištingos reputacijos, reikėtų įvertinti, kokią tai įtaką turi arba gali turėti asmens tinkamumui eiti pareigas. Vertinant reikėtų atsižvelgti į visus svarbius žinomus faktus, neatsižvelgiant į jų vyksmo laiką ir vietą.

II skyrius. Kredito įstaigų atliekamas vertinimas

6. Tinkamumo eiti pareigas vertinimas kredito įstaigose

6.1. Kredito įstaiga, vertindama valdymo organo narių tinkamumą eiti pareigas, turėtų vadovautis šių gairių 13–15 dalyse nustatytais kriterijais ir EBI vidaus valdymo gairėmis (B.2 skyrius) ir užfiksuoti vertinimo procesą bei rezultatus. Būsimą nariį, kai įmanoma, reikėtų įvertinti prieš jam pradėdant eiti pareigas, o kai tai neįmanoma, vertinimą reikėtų atlikti kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per šešias savaites.

6.2. Po tam tikrų įvykių kredito įstaigos turėtų pakartotinai įvertinti valdymo organo nario tinkamumą, kad įsitikintų, jog šis asmuo tebėra tinkamas eiti savo pareigas. Tokiu atveju vertinant asmens tinkamumą gali pakakti įvertinti asmens tinkamumą eiti pareigas, atsižvelgiant į atitinkamą įvykį.

6.3. Kredito įstaiga, vertindama valdymo organo narių tinkamumą eiti pareigas, turėtų įvertinti viso valdymo organo sudėtį. Jei valdymo organo arba jo komitetų sudėtis turi trūkumų, tai dar nereiškia, kad konkretus narys yra netinkamas eiti savo pareigas.

6.4. Pagrindines užduotis atliekančių asmenų tinkamumą kredito įstaiga turėtų vertinti dar iki jų paskyrimo, prireikus pakartoti vertinimą ir užfiksuoti vertinimo procesus bei rezultatus.

7. Kredito įstaigų politika dėl tinkamumo eiti pareigas

7.1. Kredito įstaiga turėtų parengti valdymo organo narių atrankos ir vertinimo politiką atsižvelgdama į savo veiklos pobūdį, mastą ir sudėtingumą. Joje turėtų būti aptarti bent šie aspektai:

- a) koks asmuo atsako už tinkamumo eiti pareigas vertinimą arba į kokias pareigas įeina šis vertinimas;
- b) kokios vidaus procedūros taikomos valdymo organo nario tinkamumui eiti pareigas įvertinti;
- c) kokius gebėjimus ir įgūdžius turi turėti eiti šias pareigas kompetentingas valdymo organo narys;
- d) kokią informaciją ir duomenis valdymo organo narys turėtų pateikti jį vertinančiai kredito įstaigai;
- e) jeigu valdymo organo narį skiria akcininkai – kokių priemonių imamasi siekiant informuoti akcininkus apie atitinkamų pareigų reikalavimus ir atitinkamų asmenų charakteristikas prieš juos paskiriant; ir
- f) kokiais atvejais reikėtų pakartoti tinkamumo vertinimą ir kokiomis priemonėmis tokius atvejus nustatyti. Jos turėtų apimti reikalavimą valdymo organo nariui pranešti apie bet kokius esminius pokyčius kredito įstaigai, taip pat gali būti numatyta kasmet pranešti apie bet kokius pokyčius, nuo kurių gali priklausyti, jo atitiktis keliamiems reikalavimams;
- g) kaip kredito įstaiga sudarys galimybę mokytis, jei jos valdymo organo nariams reikalingas specialus mokymas ir tobulinimasis.

7.2. Kredito įstaiga turėtų parengti pagrindines užduotis atliekančių asmenų tinkamumo vertinimo politiką atsižvelgdama į savo veiklos pobūdį, mastą ir sudėtingumą. Joje turėtų būti aptarti bent šie aspektai:

- a) kokioms pareigoms eiti tinkamumo vertinimas yra privalomas;
- b) koks asmuo atsako už tinkamumo eiti pareigas vertinimą arba į kokias pareigas įeina šis vertinimas; ir
- c) pagal kokius kriterijus reikia vertinti tam tikroms pareigoms eiti ieškomo darbuotojo reputaciją ir patirtį.

7.3. Kredito įstaigos politikoje reikėtų atsižvelgti į tai, kad įvairioms valdymo organo narių pareigoms, taip pat toms, kurios yra būtinos, kad nebūtų pažeisti šalies įstatymai dėl darbuotojų atstovų, eiti reikia skirtingos patirties.

8. Kredito įstaigų taisomosios priemonės

8.1. Jei kredito įstaiga įvertinusi asmens tinkamumą nusprendžia, kad asmuo netinkamas eiti valdymo organo nario pareigas, to asmens nereikėtų skirti į tas pareigas, o jei jis jau yra paskirtas, kredito įstaiga turėtų imtis reikiamų priemonių jam pakeisti kitu nariu, nebent ji tinkamomis priemonėmis laiku užtikrintų to paties asmens tinkamumą eiti nario pareigas.

8.2. Jei kredito įstaiga po pakartotinio vertinimo padaro išvadą, kad valdymo organo narys nebetinkamas eiti tas pareigas, ji turėtų tinkamomis priemonėmis ištaisyti padėtį ir apie tai pranešti kompetentingai institucijai.

8.3. Įmdamasi priemonių kredito įstaiga turėtų atsižvelgti į valdymo organo nario konkrečią padėtį ir trūkumus. Tinkamos galėtų būti, be kita ko, šios priemonės: valdymo organo narių atsakomybės perskirstymas, tam tikrų asmenų pakeitimas kitais, kai kurių arba visų valdymo organo narių mokymas užtikrinant, kad bendros narių kvalifikacijos ir patirties pakaktų valdymo organo funkcijoms atlikti.

8.4. Nusprendusi, kad pagrindines užduotis atliekantis asmuo toms užduotims atlikti nebetinkamas, kredito įstaiga turėtų imtis reikiamų priemonių padėčiai ištaisyti.

III skyrius. Priežiūros institucijų atliekamas vertinimas

9. Paraiškos arba pranešimo procedūra

9.1. Kompetentingos institucijos turėtų nustatyti paraiškos arba pranešimo procedūrą, taikomą skiriant (taip pat pakartotinai skiriant) valdymo organo narį. Kompetentingos institucijos turėtų nustatyti taisykles, kokiais atvejais reikia teikti tokias paraiškas arba pranešimus.

9.2. Kredito įstaigos kompetentingos institucijos prašymu turėtų raštu pateikti visą valdymo organo narių tinkamumui eiti pareigas vertinti reikalingą informaciją, įskaitant šių gairių I priede nurodytą informaciją. Tais atvejais, kai nariai skiriami pakartotinai, gali pakakti nurodyti atitinkamus pokyčius ir pateikti papildomą informaciją.

9.3. Atitinkamas valdymo organo narys turėtų patvirtinti, kad apie jį teikiama informacija yra teisinga. Kredito įstaiga turėtų patvirtinti, kad teikiama informacija, jos žiniomis, yra teisinga.

9.4. Kai kredito įstaiga nusprendžia prieš tai valdymo organo nariu paskirto asmens nebeskirti į šias pareigas, ji turėtų apie tai pranešti kompetentingai institucijai ir paaiškinti priežastis.

10. Vertinimo procesas

10.1. Kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad informacija apie valdymo organo narių tinkamumo eiti pareigas vertinimo procesą būtų paskelbta viešai.

10.2. Kompetentingos institucijos gali taikyti skirtingus procesus valdymo organo, atliekančio valdymo funkciją, ir valdymo organo, atliekančio priežiūros funkciją, nariams, taip pat skirtingus procesus, kai kredito įstaigai išduodamas pradinis veiklos leidimas ir kai atliekami tolesni vertinimai atsižvelgiant į nacionalinius ypatumus, bankų sektoriaus dydį bei struktūrą ir bendrovių valdymą reglamentuojančius šalies įstatymus.

11. Vertinimo metodas

11.1. Kompetentingos institucijos turėtų įvertinti kredito įstaigos pateiktą informaciją, jei reikia, reikalauti papildomų asmens reputaciją ar patirtį patvirtinančių duomenų ir vertinti valdymo organo narių tinkamumą eiti pareigas vadovaudamasi šių gairių 13–15 dalyse nustatytais kriterijais.

11.2. Vertindama valdymo organo narių tinkamumą eiti pareigas tuo atveju, kai kredito įstaigai buvo išduotas veiklos leidimas, 3 dalies 4b ir 4c punktuose nurodytomis aplinkybėmis, kompetentinga institucija gali pasirinkti taikyti tik kai kuriuos iš šių kriterijų ir laikyti juos nevienodai svarbiais, vadovaudamasi nacionaline teise, atitinkama kredito įstaigos vertinimo politika ir procedūromis, taikomomis tų asmenų tinkamumui eiti pareigas. Kai tinkamumo vertinimas 3 dalies 4c punkte aprašytu atveju atliekamas pakartotinai, itin svarbu atsižvelgti į konkrečias pakartotinai vertinti paskatinusias aplinkybes.

11.3. Kompetentingos institucijos, vertindamos valdymo organo narių tinkamumą eiti pareigas, gali, vadovaudamasi nacionalinės teisės aktais ir laikydamosi riziką ribojančio požiūrio, surengti pokalbius su atitinkamais asmenimis. Tokie pokalbiai prireikus taip pat gali būti naudingi valdymo organo narį vertinant pakartotinai, kai jo tinkamumu eiti pareigas verčia abejojti tam tikri nustatyti faktai ar aplinkybės. Per pokalbį galima vertinti į pareigas siūlomo kandidato žinias, patirtį, įgūdžių taikymą ankstesniame darbe ir tai, kaip šio kandidato savybės dera su dabartinių valdymo organo narių įgūdžiais ir patirtimi. Vertinant įgūdžius atsižvelgiama į asmens gebėjimą priimti sprendimus, strateginę viziją, gebėjimą vertinti riziką, lyderio savybes, mąstymo savarankiškumą, įtaigumą, taip pat gebėjimą ir norą nuolat mokytis ir tobulėti.

11.4. Vertinimą pagal 3 dalies 4b punktą kompetentinga institucija turėtų atlikti kuo greičiau. Kompetentinga institucija turėtų nustatyti ne ilgesnį kaip šešių mėnesių vertinimo terminą. Vertinimo laikotarpio pradžia turėtų būti laikoma tinkamai parengtos paraiškos arba pranešimo gavimo data.

11.5. Tais atvejais, kai kompetentinga institucija nario tinkamumą vertina ne pirmą kartą, su juo susijusi informacija turėtų būti atitinkamai atnaujinta.

11.6. Kompetentinga institucija gali atsižvelgti į kitų kompetentingų institucijų atliktus tinkamumo eiti pareigas vertinimus. Šiuo tikslu, paprašytos kompetentingos institucijos turėtų dalytis atitinkama informacija apie asmenų tinkamumą.

11.7. Kompetentinga institucija atlikto vertinimo rezultatus turėtų pranešti kredito įstaigai.

11.8. Kompetentingos institucijos gali vertinti pagrindines užduotis atliekančių asmenų tinkamumą atlikti tas užduotis. Jos turėtų pasirūpinti, kad apie tokį procesą būtų paskelbta viešai.

12. Priežiūros institucijų taisomosios priemonės

12.1. Jei narys arba kredito įstaiga nepateikia kompetentingai institucijai pakankamai informacijos, susijusios su nario tinkamumo eiti pareigas vertinimu, kompetentinga institucija turėtų paprieštarauti to asmens skyrimui į pareigas arba jo paskyrimo nepatvirtinti.

12.2. Jei kuris nors valdymo organo narys laikomas netinkamu eiti pareigas, kompetentinga institucija turėtų reikalauti, kad kredito įstaiga to asmens neskirtų valdymo organo nariu, o jei jis jau paskirtas – reikalauti, kad būtų imtasi atitinkamų priemonių ir tas narys būtų pakeistas kitu.

12.3. Tais atvejais, kai kredito įstaigos taikomos 8 dalyje numatytos priemonės yra nepakankamos, reikiamų taisomųjų priemonių turėtų imtis pačios kompetentingos institucijos.

IV skyrius. Vertinimo kriterijai

13. Reputacijos vertinimo kriterijai

13.1. Valdymo organo nario reputacija laikytina nepriekaištinga, jei nėra priešingą informaciją pagrindžiančių įrodymų ir nėra pagrįstos priežasties abejoti jo (jos) nepriekaištinga reputacija. Reputaciją reikėtų vertinti remiantis visa turima susijusia informacija, nesvarbu, kokioje valstybėje įvyko tam tikri vertinimui svarbūs įvykiai, tačiau nepažeidžiant nacionalinės teisės aktuose nustatytų apribojimų.

13.2. Valdymo organo nario reputacijos nederėtų laikyti nepriekaištinga, jei jo (jos) elgesys asmeniniame arba profesiniame gyvenime verčia pagrįstai abejoti jo (jos) gebėjimu užtikrinti patikimą ir apdairų kredito įstaigos valdymą.

13.3. Reikėtų atsižvelgti į bet kokius asmens teistumo duomenis arba taikytas atitinkamas administracines sankcijas, atkreipiant dėmesį į teismo nuosprendžio arba kaltinimo pobūdį, teismo, kuriam buvo apskūstas sprendimas, lygmenį, skirtą bausmę, pasiektą teismo proceso etapą, taip pat bet kokių taikytų perauklėjamųjų priemonių poveikį. Reikėtų atsižvelgti į susijusias (taip pat atsakomybę lengvinančias) aplinkybes, į bet kokio įvykdyto teisės pažeidimo rimtumą arba taikytos administracinės ar priežiūros priemonės griežtumą, kiek laiko praėjo nuo teisės pažeidimo ir kaip per tą laiką elgėsi vertinamas asmuo, taip pat kiek tas teisės pažeidimas arba taikytos administracinės ar priežiūros priemonės yra susijusios su pareigomis, į kurias siūloma skirti vertinamą asmenį.

13.4. Reikėtų atsižvelgti į mažiau reikšmingų įvykių, kurių kiekvienas atskirai žalos nedaro, tačiau visi kartu paėmus gali turėti reikšmingą poveikį, galimą bendrą įtaką vertinamo asmens reputacijai.

13.5. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas šiems veiksniams, kurie gali versti pagrįstai abejoti vertinamo asmens reputacijos nepriekaištingumu:

- a) teistumas arba patraukimas baudžiamojon atsakomybėn už nusikalstamą veiką, būtent:
 - i) nusikalstamą veiką, kuria pažeidžiami bankų, finansų, vertybinių popierių ir draudimo veiklą reglamentuojantys įstatymai, veiką, susijusią su vertybinių popierių rinkomis ar vertybinių popierių ar mokėjimo priemonėmis, taip pat pažeidžiami kovos su pinigų plovimu, manipuliavimu rinka, prekyba vertybiniais popieriais pasinaudojant viešai neatskleista informacija ir lupikavimu įstatymai;
 - ii) su nesąžiningumu ar sukčiavimu susijusius teisės pažeidimus arba finansinius nusikaltimus;
 - iii) nusikaltimus mokesčių tvarkai;
 - iv) kitus teisės pažeidimus, kai pažeidžiami bendrovių veiklą, bankrotą, nemokumą arba vartotojų apsaugą reglamentuojantys teisės aktai;
- b) šiuo metu atliekami arba anksčiau vykdyti svarbūs tyrimai ir (arba) vertinamam nariui taikomi procesiniai veiksmai ar administracinės sankcijos, taikytos jam pažeidus bankų, finansų, vertybinių popierių ar draudimo veiklą, vertybinių popierių rinkas, vertybinių popierių ar mokėjimo priemones, arba bet kokias finansines paslaugas reglamentuojančių teisės aktų nuostatas;
- c) bet kokių kitų reguliavimo arba profesinių subjektų vykdomi ar anksčiau vykdyti reikšmingi tyrimai ir (arba) procesiniai veiksmai, taikyti asmeniui pažeidus bet kokias svarbias nuostatas.

13.6. Reikėtų skirti dėmesio šiems vertinant nario ankstesnės veiklos priimtinumą svarbiems veiksniams:

- a) ar yra įrodymų, kad nario elgesys su priežiūros arba reguliavimo institucijomis nebuvo skaidrus, atviras ir bendradarbiaujantis;
- b) ar yra buvę atvejų, kai atsisakyta suteikti registraciją, leidimą, narystę ar kokios nors veiklos, verslo arba profesinę licenciją; ar yra buvę atvejų, kai tokia registracija, leidimas, narystė ar licencija buvo nesuteikta, atšaukta, panaikinta arba sustabdyta; ar reguliavimo arba valdžios institucijos kada nors priėmė sprendimą dėl nario pašalinimo;
- c) jei vertinamas asmuo buvo atleistas iš darbo ar nušalintas nuo bet kokių atsakingų ar pasitikėjimu pagrįstų pareigų arba panašiu atveju, taip pat jei vertinamo asmens buvo paprašyta iš tokių pareigų pasitraukti savo noru, – dėl kokių priežasčių tai buvo padaryta; ir
- d) ar narys kada nors buvo kompetentingos institucijos nušalintas nuo vadovavimo verslui.

13.7. Reikėtų atsižvelgti į tai, kokį poveikį vertinamo nario reputacijai gali turėti toliau išvardytos aplinkybės, susijusios su ankstesniais ir dabartiniais vertinamo nario veiklos rezultatais ir finansiniu patikimumu:

- a) ar narys nėra įtrauktas į nepatikimų skolininkų sąrašą arba ar apie jį nėra nepalankių duomenų pripažinto kreditų biuro sudarytame tokio pobūdžio sąraše, jei tokia informacija prieinama;
- b) nariui priklausančių ar jo valdomų subjektų arba subjektų, kurių svarbus dalininkas jis yra arba buvo, finansiniai ir veiklos rezultatai. Reikėtų skirti daugiau dėmesio veiklos gaivinimo, bankroto ir likvidavimo procesams ir tam, ar vertinamas narys turėjo įtakos (ir, jei taip, kokios įtakos) aplinkybėms, dėl kurių buvo pradėtas tas procesas;
- c) ar kada nors buvo paskelbtas jo, kaip fizinio asmens, bankrotas; ir
- d) ar yra buvę civilinių ieškinių, administracinių arba baudžiamųjų bylų, didelių investicijų arba didelės prisiimtos rizikos ir paimtų paskolų, galinčių turėti reikšmingos įtakos nario finansiniam patikimumui.

14. Patirties vertinimo kriterijai

14.1. Vertinant nario patirtį reikėtų atsižvelgti tiek į teorinę, kartu su išsilavinimu ir kvalifikacijos kėlimu įgytą patirtį, tiek į praktinę ankstesnio darbo patirtį. Kredito įstaigos turėtų atsižvelgti į vertinamo nario įgytus ir profesine veikla įrodytus įgūdžius bei žinias.

14.2. Vertinant nario teorinę patirtį reikėtų ypač atsižvelgti į jo išsilavinimo lygį bei pobūdį ir ar jo išsilavinimas yra susijęs su banko ir finansinėmis paslaugomis arba kitomis susijusiomis sritimis. Su banko ir finansinėmis paslaugomis susijusiu galima laikyti bankininkystės ir finansų, ekonomikos, teisės, administravimo, finansų sektoriaus reguliavimo ir kiekybinių metodų taikymo sričių išsilavinimą.

14.3. Vertinant reikėtų atsižvelgti ne tik į asmens akademinį laipsnį ar darbo stažą kredito įstaigoje arba kitoje įmonėje. Praktinę vertinamo nario patirtį reikėtų iširti išsamiau, nes jo ankstesnės profesinės veiklos žinios priklauso nuo įmonės veiklos pobūdžio, masto bei sudėtingumo ir nuo joje eitų pareigų.

14.4. Vertinant valdymo organo nario patirtį reikėtų skirti daugiau dėmesio teorinei ir praktinei patirčiai, susijusiai su:

- a) finansų rinkomis;
- b) reguliavimo sistema ir reikalavimais;
- c) strateginiu planu ir kaip gerai vertinamas narys supranta kredito įstaigos verslo strategiją arba verslo planą ir jų įgyvendinimo procesą;

- d) rizikos valdymu (kredito įstaigos ir jos veiklos sričių, už kurias vertinamas narys yra atsakingas, pagrindinių rizikos rūšių nustatymu, rizikos vertinimu, stebėjimu, kontrole ir mažinimu);
- e) kredito įstaigos veiklos procedūrų veiksmingumo vertinimu ir veiksmingo valdymo, priežiūros bei kontrolės užtikrinimu; ir
- f) kredito įstaigos finansinės informacijos supratimu, svarbiausių problemų nustatymu remiantis šia informacija ir tinkamų kontrolės bei kitų priemonių taikymu.

14.5. Valdymo organo, atliekančio valdymo funkciją, narys turėtų turėti pakankamai praktinės ir profesinės patirties, įgytos pakankamai ilgą laiką einant vadovaujamas pareigas. Vertinant galima atsižvelgti ir į trumpalaikes arba laikinas pareigas, tačiau vien tokios patirties paprastai neturėtų pakakti. Vertinant asmens praktinę ir profesinę patirtį, įgytą einant ankstesnes pareigas, ypatingas dėmesys skiriamas:

- a) darbo stažui;
- b) įmonės, kurioje eitos atitinkamos pareigos, veiklos pobūdžiui ir sudėtingumui, taip pat organizacinei struktūrai;
- c) asmens gebėjimams, sprendimų priėmimui ir atsakomybei;
- d) einant pareigas įgytoms specifinėms žinioms apie kredito įstaigos veiklą, taip pat ar gerai asmuo supranta kredito įstaigų patiriamą riziką;
- e) pavaldžių darbuotojų skaičiui.

14.6. Valdymo organo, atliekančio priežiūros funkciją, narys turėtų turėti pakankamai patirties, kad galėtų konstruktyviai kritikuoti valdymo funkciją atliekančio valdymo organo priimamus sprendimus ir tinkamai prižiūrėti jo darbą. Šios patirties jis gali būti įgijęs eidamas akademinės, administracinės ar kitokias pareigas ir valdydamas, prižiūrėdamas arba kontroliuodamas finansų įstaigų ar kitų įmonių veiklą. Priežiūros funkciją atliekančio valdymo organo nariai turėtų gebėti įrodyti, kad turi arba ateityje įgis pakankamai specifinių žinių, būtinų norint pakankamai gerai suprasti kredito įstaigos veiklą ir riziką.

15. Valdymo kriterijai

15.1. Vertinant nario tinkamumą reikėtų įvertinti ir kitus valdymo organo funkcijoms svarbius kriterijus, tokius kaip galimi interesų konfliktai, galimybės skirti pakankamai laiko darbui, bendra valdymo organo sudėtis, visų jo narių kartu turimų žinių ir kompetencijos pakankamumas, sugebėjimas eiti pareigas savarankiškai ir išvengti nederamos kitų asmenų įtakos.

15.2. Vertinant nario savarankiškumą reikėtų atsižvelgti į šiuos veiksnius:

- a) nario einamas arba eitas pareigas kredito įstaigoje arba kitose įmonėse anksčiau;
- b) nario asmeninius, profesinius arba kitokio pobūdžio ekonominius ryšius su tos pačios kredito įstaigos, jos patronuojančiosios įmonės ar patronuojamųjų įmonių valdymo funkciją atliekančio valdymo organo nariais; ir
- c) vertinamo nario asmeninius, profesinius arba kitokio pobūdžio ekonominius ryšius su kredito įstaigą kontroliuojančiais akcininkais, patronuojančia ar patronuojama įmonėmis.

15.3. Visi valdymo funkciją atliekančio valdymo organo nariai kartu turi turėti pakankamai su kredito įstaigų veikla susijusios praktinės patirties.

III antraštinė dalis. Baigiamosios nuostatos ir įgyvendinimas

16. Įgyvendinimas

Kompetentingos institucijos ir kredito įstaigos turėtų pradėti laikytis šių gairių iki 2013 m. gegužės 22 d.

1 priedas. Dokumentai, kuriuos privaloma pateikti pirmą kartą skiriant asmenį į pareigas

Pranešime apie valdymo organo narių skyrimą reikia pateikti šią informaciją:

1. Numatomo skirti į pareigas asmens pavardė.
2. Gyvenimo aprašymas (*Curriculum vitae*), kuriame nurodyta:
 - a) vardas ir pavardė, mergautinė pavardė;
 - b) gimimo data ir vieta;
 - c) adresas;
 - d) pilietybė;
 - e) išsamus išsilavinimo ir profesinės kvalifikacijos aprašymas;
 - f) profesinė patirtis. Reikia nurodyti visų organizacijų, kuriose asmuo dirbo, pavadinimus ir jose eitų pareigų – ypač bet kokios su būsिमomis pareigomis susijusios veiklos – pobūdį ir trukmę. Aprašydamas savo pastarųjų 10 metų pareigas, asmuo turi nurodyti jam suteiktus įgaliojimus, teisę priimti vidaus sprendimus, veiklos sritis, kuriose vadovavo, taip pat pavaldžių darbuotojų skaičių. Jei gyvenimo aprašyme yra minimos garbės pareigos, pavyzdžiui, asmuo yra buvęs valdymo organo garbės nariu, tai reikėtų nurodyti;
 - g) bent pastarųjų trejų metų darbdavių rekomendacijos (jei yra).
3. Pažyma apie bet kokias asmeniui iškeltas baudžiamąsias bylas ir ar asmuo arba bet kokia jo vadovaujama organizacija yra buvusi paskelbta skolininku per jai inicijuotas nemokumo ar panašias procedūras.
4. Jei yra, informacija apie teistumą, taip pat atitinkama informacija apie baudžiamuosius tyrimus ir teismo procesus, susijusias civilines ir administracines bylas, taikytas drausmines priemones (įskaitant nušalinimą nuo bendrovės direktoriaus pareigų arba bankroto, nemokumo ir panašias procedūras).
5. Jei svarbu, tokia informacija:
 - a) apie vykdytus su asmeniu susijusius tyrimus, taikytas teisėsaugos priemones arba priežiūros institucijos nustatytas sankcijas;
 - b) apie atvejus, kai asmeniui atsisakyta suteikti registraciją, leidimą, narystę arba bet kokios veiklos, verslo arba profesinę licenciją, arba atvejus, kai tokia registracija, leidimas, narystė ar licencija buvo nesuteikta, panaikinta arba sustabdyta, taip pat atvejus, kai reguliavimo ar valdžios institucijos priėmė sprendimą dėl asmens išsiuntimo;
 - c) apie asmens atleidimą iš darbo ar nušalinimą nuo kokių nors atsakingų ar pasitikėjimu grindžiamų pareigų arba panašius atvejus, taip pat jei asmens buvo paprašyta iš tokių pareigų pasitraukti savo noru;
 - d) ar asmens, kaip kredito įstaigos vadovo, reputacijos vertinimą yra atlikusi kita kompetentinga institucija (jei taip, nurodyti instituciją ir patvirtintą šio vertinimo išvadą);
 - e) ar bet kokį ankstesnį asmens vertinimą yra atlikusi kito, ne finansų, sektoriaus institucija (jei taip, nurodyti instituciją ir patvirtintą šio vertinimo išvadą).
6. Bet kokių asmens arba jam artimų asmenų finansinių interesų (pvz., paskolų, turimų akcijų) ir nefinansinių interesų arba santykių (pvz., artimų asmeninių santykių, kaip antai su sutuoktiniu,

registruotu partneriu, bendro gyvenimo faktiniu partneriu, vaiku, tėvu arba motina ar kitais kartu gyvenančiais artimaisiais) su tos pačios kredito įstaigos arba jos patronuojančiosios įmonės ir dukterinių įmonių valdymo organų nariais bei pagrindines užduotis atliekančiais asmenimis ir kontroliuojančiais akcininkais aprašymas.

7. Reikia nurodyti, į kokias pareigas asmuo yra arba bus paskirtas.
8. Reikia aprašyti kredito įstaigų atliktų asmens tinkamumo eiti pareigas vertinimų rezultatus.